

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

30-070 Kraków
ul. Piastowska 32
tel. 12/422-06-36
fax. 12/422-06-36 wew. 44
biuro@rops.krakow.pl

Biurowisko Projektu:
30 - 133 Kraków
ul. Lea 112
tel. 12/639-14-40, 12/639-14-61
fax. 12/422-06-36 wew. 44
szkoleniapokl@rops.krakow.pl

Przewodnik tworzenia gminnych programów wspierania rodziny

- I) Podstawa prawna
 - II) Diagnoza sytuacji w gminie
 - III) Obszary problemowe
 - IV) Adresaci Programu
 - V) Cel główny i cele szczegółowe
 - VI) Podmioty współpracujące
 - VII) Główne zadania
 - VIII) Finansowanie programu
 - IX) Monitoring i ewaluacja
- Załącznik: ankieta

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

I) Podstawa prawna

Zadania dotyczące wspierania rodziny opisane są przede wszystkim w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku.

Zgodnie z powyższą ustawą do zadań samorządu gminy należą:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
8. przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Głównym założeniem niniejszego programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.

Oprócz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, działania dotyczące wsparcia rodziny regulowane są także w innych aktach prawnych obowiązujących, w tym:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz. 124);
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U z 2009r. Nr 175, poz. 1362 – z późn. zm.),
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2010r. Nr 234 , poz. 1536 – ze zmianami),

Kwestie związane z wspieraniem rodziny mogą być również regulowane w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz gminnej strategii przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także w pozostałych dokumentach strategicznych dotyczących kwestii związanych z pomocą i integracją społeczną.

II) Diagnoza sytuacji w gminie

Gminny program wspierania rodziny powinien odpowiadać na realne problemy, towarzyszące lokalnej społeczności, szczególnie w obszarze funkcjonowania rodziny. Najczęściej są nimi: ubóstwo, wyuczona bezradność, bezrobocie, poczucie izolacji, brak poczucia stabilizacji, problemy wychowawcze. Problemy te w znacznej części wynikają z wieloletnich, czy nawet wielopokoleniowych procesów, stąd zdiagnozowanie tych problemów wymaga skorzystania z wielu źródeł i gruntownej analizy problemów.

W tworzeniu diagnozy przydatne są dwa rodzaje źródeł: dane zastane (wtórne) oraz wywołane (pierwotne). Te pierwsze zostały zebrane i najczęściej opublikowane przez inne osoby/instytucje. Te drugie należy pozyskać samodzielnie na potrzeby tworzenia swojego dokumentu. W przypadku gminnego programu wspierania rodziny potrzebne są dane, które w znacznej części przynależą do danych zastanych. Wśród nich są to dane z następujących instytucji/źródeł:

Dane demograficzne

Serwisy Głównego Urzędu Statystycznego: Strona US w Krakowie, Bank Danych Lokalnych, Baza Demografia);

Dane ośrodka pomocy społecznej

Roczne sprawozdania ośrodka: liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodka, liczba osób, powód korzystania z pomocy, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, inne; pomocna może być analiza dokonana przez pracowników socjalnych/asystentów rodziny dotycząca sytuacji środowisk wymagających wsparcia czy tendencji wśród tych osób;

Dane PCPR

Informacje o rodzinach zastępczych, całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, osobach niepełnosprawnych;

Dane Małopolskiego Obserwatorium Polityki Społecznej

Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej, Małopolski Informator Społeczny;

Dane Powiatowych Urzędów Pracy

Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia w podziale na powiaty;

Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Dane z poziomu województwa, Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji;

Dane z innych instytucji: Ośrodek Wspierania Rodziny, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, szkoły

Niezwykle cennym źródłem informacji przy tworzeniu diagnozy są dane z ankiet przeprowadzonych wśród pracowników szkół, przedszkoli, organizacji pozarządowych, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służb społecznych, instytucji kultury i innych podmiotów, których wiedza może być przydatna w kontekście tworzenia programu. Przykładowa ankieta (pochodząca z Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu) stanowi załącznik do niniejszego przewodnika.

III) Obszary problemowe

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- Koordynacja działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi;
- Zmniejszanie skali zjawiska zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, bezrobocie, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc domowa, brak kompetencji rodzicielskich.

IV) Adresaci Programu

Określenie adresatów programu uzależnione jest od indywidualnych uwarunkowań i strategii przyjętej w danej gminie. W świetle dotychczasowych praktyk związanych z tworzeniem gminnych programów wspierania rodziny, przyjmowane są dwa modele:

- Węższy, w którym adresatami programu są rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze względem dzieci i młodzieży
- Szerszy, w którym adresatami są wszystkie rodziny – wszyscy mieszkańcy gminy.

Istotne jest, aby formułujące cele programu uwzględnić adresatów, bowiem odmienne działania powinny być kierowane w stosunku do ogółu mieszkańców gminy, inne natomiast w stosunku do rodziny dysfunkcyjnych.

V) Cel główny i cele szczegółowe

Poniższa propozycja celu głównego dotyczy ujęcia węższego, czyli rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, które w efekcie ma doprowadzić do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania i zapewnić prawidłowy rozwój wzrastających w nich dzieci.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny.
2. Tworzenie płaszczyzny komunikacji społecznej pomiędzy rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi kryzysem a innymi podmiotami społeczności lokalnej.
3. Zwiększanie kompetencji rodzicielskich przede wszystkim w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej dorosłych członków rodziny.
4. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym, które w konsekwencji prowadzą do podejmowania przez pracowników służb społecznych działań interwencyjnych.
5. Zwiększanie wiedzy na temat świadomego planowania rodziny.
6. Profilaktyka.

VI) Podmioty współpracujące

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Urząd gminy/miasta
- Gminny zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Komisariat policji
- Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- szkoły i przedszkola,
- placówki wsparcia dziennego,
- placówki służby zdrowia,
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- organizacje pozarządowe
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ośrodek Wspierania Rodziny

VII) Główne zadania

Zadania programie powinny zostać ustalone na podstawie opisanych celów

Cel 1	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny.
Zadanie do realizacji	Świadczenia pomocy społecznej na rzecz rodzin
Realizatorzy	Ośrodek pomocy społecznej
Zakładany efekt	Poprawa warunków socjalno-bytowych
Sposób weryfikacji	Kwoty świadczeń, liczba mieszkań socjalnych

Cel 2	Tworzenie płaszczyzny komunikacji społecznej pomiędzy rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi kryzysem a innymi podmiotami społeczności lokalnej.
Zadanie do realizacji	a. Zakładanie rodzin wspierających b. Programy Aktywności Lokalnej c. Grupy wsparcia d. Imprezy integracyjne/działania środowiskowe e. Streetworking
Realizatorzy	Ośrodek pomocy społecznej we współpracy a. JST, NGO i szkołami b. domami kultury, bibliotekami, NGO, PCPR i kościołami c. Ośrodkiem Wspierania Rodziny, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, NGO, GKRPA d. domami kultury, bibliotekami, NGO, PCPR i kościołami e. NGO
Zakładany efekt	Poprawa komunikacji pomiędzy rodzinami dotkniętymi kryzysem o pozostałymi członkami społeczności lokalnej
Sposób weryfikacji	Liczba rodzin wspierających, PAL, grup wsparcia, imprez – na podstawie sprawozdań

Cel 3	Zwiększanie kompetencji rodzicielskich przede wszystkim w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej dorosłych członków rodziny.
Zadanie do realizacji	a. zatrudniania asystentów rodziny b. grupy wsparcia dla matek i rodzin c. poradnictwo i terapia dla rodzin
Realizatorzy	a. OPS b. OPS, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, NGO, Ośrodek Wspierania Rodziny c. OPS, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, NGO, OIK
Zakładany efekt	Wyższe kompetencje rodzicielskie
Sposób weryfikacji	Liczba zatrudnionych asystentów rodzin, liczba grup, liczba udzielonych porad – na podstawie sprawozdań oraz wywiadów z uczestnikami

Cel 4	Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym, które w konsekwencji prowadzą do podejmowania przez pracowników służb społecznych działań interwencyjnych.
Zadanie do realizacji	a. prowadzenie terapii uzależnień od alkoholu b. kierowanie do sądów wniosku o wgląd w sytuacji rodziny
Realizatorzy	a. OPS, szpitale psychiatryczne, GKRPA, grupy integracji społecznej b. OPS, sądy, szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
Zakładany efekt	Zmniejszenie skali sytuacji kryzysowych
Sposób weryfikacji	Liczba osób, które ukończyły kurs, liczba kierowanych wniosków – na podstawie sprawozdań

Cel 5	Zwiększanie wiedzy na temat świadomego planowania rodziny.
Zadanie do realizacji	a. edukacja w zakresie planowania rodziny b. informowania o dostępności poradnictwa ginekologicznego c. motywowanie do korzystania z porad lekarskich
Realizatorzy	a. OPS, NGO, ośrodki zdrowia, poradnie K b. OPS, ośrodki zdrowia c. ośrodki zdrowia
Zakładany efekt	Zwiększenie wiedzy na temat świadomego planowania rodziny
Sposób weryfikacji	Sprawozdanie z działalności informacyjnej

Cel 6	Profilaktyka
Zadanie do realizacji	a. konferencje b. prelekcje w szkołach c. dystrybucja materiałów informacyjnych
Realizatorzy	OPS we współpracy z NGO, szkołami, kościołami
Zakładany efekt	Zmniejszenie ryzyka powielania zachowań skutkujących nieprawidłowymi postawami
Sposób weryfikacji	Sprawozdania z upowszechnia informacji

VIII) Finansowanie programu

Zadania realizowane będą z następujących środków:

- środki budżetu gminy,
- fundusze pozyskane w ramach resortowych programów osłonowych,
- środki własne organizacji pozarządowych i fundacji,
- wsparcie sponsorów,
- inne środki pozabudżetowe (projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych).

IX) Monitoring i ewaluacja

Mówiąc o ewaluacji i monitoringu należy pamiętać, że są to odrębne procesy, które mają odrębne cele.

Ewaluacja - badanie realizowane przede wszystkim w celu poprawy jakości realizowanego przedsięwzięcia. Polega na analizie prowadzonych działań, której fundamentem jest ocena ich jakości i efektów w oparciu o określone kryteria. W procesie ewaluacji poszukiwane są odpowiedzi o przyczyny osiągniętych rezultatów (sukcesów i porażek). Ewaluacja prowadzona jest w oparciu o ustaloną metodologię, czyli określony sposób prowadzenia badań.

Monitoring - proces sprawdzania postępu osiągania założonych rezultatów przedsięwzięcia. Wykorzystuje analizę danych ilościowych i jest prowadzony w sposób ciągły.

O ewaluacji warto pamiętać już na etapie przygotowania programu profilaktycznego. Nieprzypadkowo zatem już w treści programu znajdować powinien się zapis dotyczący ewaluacji. Istotne jest również określenie już w opisie zadań zakładanego efektu i sposobu weryfikacji wykonania danego zadania. Ewaluacja powinna składać się z poszczególnych etapów:

- 1. Etap planowania ewaluacji** (uzasadnienie ewaluacji, zakres ewaluacji, harmonogram budżet).
- 2. Etap projektowania ewaluacji** (cele i wskaźniki ewaluacji, kryteria ewaluacji, pytania ewaluacyjne, dobór źródeł danych i metod ich pozyskiwania, dobór próby, tworzenie narzędzi badawczych)
- 3. Etap przeprowadzenia badania ewaluacyjnego** (ostateczne wersje narzędzi badawczych, zebranie danych ustalonymi metodami)
- 4. Etap analizy zebranego materiału** (analiza danych zebranych metodą ilościową i jakościową)
- 5. Etap tworzenia raportu** (opracowanie wyników i rekomendacji, przedstawienie raportu zainteresowanym stronom)
- 6. Etap wdrożenia rekomendacji** (to kluczowy etap, w którym ewaluacja powinna się przełożyć na konkretne decyzje i działania; na tym etapie powinny zapaść decyzje o: modyfikacji projektu programu, aktualizacji trwającego programu, wprowadzeniu zmian w programie, kontynuowaniu w nowym programie sprawdzonych rozwiązań).

W tworzeniu ewaluacji warto skorzystać z porad zawartych w następujących publikacjach dostępnych w Bibliotece Małopolskiego Obserwatorium Polityki Społecznej:

- „Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”, ROPS Kraków, 2012 r.
- „Ewaluacja programów i przedsięwzięć społecznych. Katalog dobrych praktyk”, ROPS Kraków, 2012 r.
- „O ewaluacji z różnych perspektyw. Refleksje i wskazówki na temat kształtowania jakości działań w polityce społecznej”, ROPS Kraków, 2013 r.
- „Podstawy ewaluacji dla pomocy społecznej”, ROPS Kraków, 2010 r.
- „Model ewaluacji w pomocy społecznej”, ROPS Kraków, 2010 r.

Załącznik – ankieta

Ankieta

1. Instytucja, organizacja wypełniająca ankietę:

- Szkoła podstawowa
- Gimnazjum
- Szkoła ponadgimnazjalna
- Przedszkole
- Instytucja pomocy społecznej
- GKRPA
- Organizacja pozarządowa
- Instytucja kult.
- Inna

2. Czy w Pani/Pana ocenie sytuacja materialno-bytowa w rodzinach w gminie:

- Jest dobra, rodziny funkcjonują prawidłowo,
- Jest dobra, rodziny funkcjonują prawidłowo, lecz wymagają wsparcia i pomocy w wypełnianiu niektórych swoich funkcji,
- Coraz większa liczba rodzin wymaga systematycznego wsparcia i pomocy,

3. Ocena najczęściej występujących problemów w rodzinach:

1) rodziny funkcjonują prawidłowo – brak problemów

2) najczęstszymi problemami występującymi w rodzinach są:

- Osłabienie więzi rodzinnych
- Brak umiejętności komunikacji
- Brak wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia
- Brak umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (trudności wychowawcze) i prowadzenia gospodarstwa domowego
- Ubóstwo – niewystarczające dochody
- Trudności mieszkaniowe
- Uzależnienia
- Przemoc
- bezrobocie
- niepełnosprawność
- długotrwała choroba

- inne/ jakie
-
.....

4. Czy problemy wykazane w pkt. 2) mają tendencję:

• Wzrostową	Tak	Nie
• Malejącą	Tak	Nie
• Utrzymują się na tym samym poziomie od kilku lat	Tak	Nie

5. Jakimi są przyczyny występowania problemów w rodzinach?

• Zła sytuacja materialna	Tak	Nie
• Brak pracy	Tak	Nie
• Uzależnienia	Tak	Nie
• Brak poczucia stabilizacji w związkach nieformalnych	Tak	Nie
• Niepełna rodzina – samotne wychowywanie dzieci przez jednego z rodziców	Tak	Nie
• Konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy przez jednego lub obojga rodziców	Tak	Nie
• Zmiana modelu rodziny z wielopokoleniowej ; dziadkowie – rodzice - dzieci, na rodzinę ; rodzice – dzieci	Tak	Nie
• Izolacja i problemy związane ze sprawowaniem opieki nad chorym lub niepełnosprawnym członkiem rodziny	Tak	Nie
• Kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci	Tak	Nie
• Brak „nadzoru społecznego”, anonimowość, brak zainteresowania środowiska lokalnego	Tak	Nie
• Inne – jakie		
-
.....

6. Jakie działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach należy podjąć w gminie Libiąż:

1) Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w zakresie:

(proszę określić stopień ważności każdego z działań w skali od 0 do 10)

a. pełnienia ról rodzicielskich

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. stosowania właściwych metod wychowawczych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. konstruktywnego rozwiązywania konfliktów

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. prawidłowej komunikacji w rodzinie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

e. kształtowania norm i wartości rodzinnych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

f. rozpoznawania problemów i potrzeb rozwojowych dziecka (emocjonalny, intelektualny i fizyczny)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

g. organizacji czasu wolnego dla rodziny i dziecka

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

h. zabezpieczenia właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2) Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie:

a. racjonalnego gospodarowania budżetem

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. określania prawidłowej hierarchii potrzeb

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. podziału obowiązków w rodzinie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. dbania o higienę i zdrowy styl życia członków rodziny

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

e. utrzymania czystości w domu

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

f. organizowania przestrzeni w domu

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

g. przygotowywania pełnowartościowych, zróżnicowanych i ekonomicznych posiłków dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3) Działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania w zakresie:

a. korzystania z zasobów środowiska lokalnego

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. korzystania z własnych możliwości i uprawnień

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. załatwiania spraw urzędowych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. komunikacji społecznej

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4) Działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb materialnych :

a. Pomoc finansowa

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. Pomoc rzeczowa

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. Pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. Pomoc w formie usług opiekuńczych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

5) Działania zmierzające do zwiększenia zakresu wsparcia i zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży:

a. Zapewnienie miejsca w Świetlicy Środowiskowej

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. Organizowanie zajęć w Świetlicach Szkolnych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych w szkołach

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. Rozszerzenie oferty zajęć kulturalno-sportowych w gminie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

e. Inne, jakie

.....
.....

6) Działania zmierzające do zmiany sytuacji zawodowej:

a. Warsztaty w Klubie Integracji Społecznej (psycholog, pedagog, doradca zawodowy)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

b. Poradnictwo i konsultacje (pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, informacje o ofertach pracy)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

c. Szkolenia zawodowe

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

d. Inne/ jakie

.....
.....

7. Proszę wskazać, instytucje i organizacje, które swoją działalnością mogą przyczynić się do poprawy sytuacji rodzin:

- a. Ośrodek Pomocy Społecznej
- b. Świetlica Środowiskowa
- c. Placówki oświatowe: szkoły, przedszkola,
- d. Instytucje kultury (w tym LCK, Biblioteka)
- e. Fundacje i inne organizacje i stowarzyszenia pozarządowe,

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej

30-070 Kraków
ul. Piastowska 32
tel. 12/422-06-36
fax. 12/422-06-36 wew. 44
biuro@rops.krakow.pl

Biuro Projektu:
30 - 133 Kraków
ul. Lea 112
tel. 12/639-14-40, 12/639-14-61
fax. 12/422-06-36 wew. 44
szkoleniapokl@rops.krakow.pl

- f. Powiatowe instytucje (w tym ; Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny)
- g. Służba zdrowia
- h. Organizacje kościelne, zespoły charytatywne
- i. Inne/jakie

.....
.....

Ankieta powstała i jest stosowana w OPS Libiąż.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

